

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Kirkens Gienmæle mod Professor Theologiæ Dr. H. N. Clausen

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 27. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1825_413A-txt-shoot-idm868/facsimile.pdf (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

som Historien lærer, lader sig seierlig forsvare med at Verdens og Helvedes Magt, at vi, saa at sige, trække os tilbage til Choret, række hinanden, og alle de i Herren hensovne Christne, Haand over Daaben, og Mund for Alteret, i det ene Bred og den ene Kalk, lade, som Brødre, at Riv om det Tvivlsomme fare, og, ere vi stærke, da ei misbruge vor Magt til at behyde de Afmægtige, men til at bære deres Strøbeligheder! Ja, Christne! hvor I bygge, det er Tid, at vi igjen forenes om det Christelige, som Læg og Lærd, og som de i Tante-Gang forskjelligste Christelige Lærere, som en Justinus Martyr og Irenæus, Ansgar og Luther, Reinhard og Halle havde tilfælles, og som da unægtelig er det Grund-Christelige, forene os derom, taale hos hverandre at ders med forenelig theologisk Forskellighed, men vige da ei heller et Haarsbred enten for aabenbare Fiender eller falske Venner, stille os høitidelig fra dem, som, ved at vrage Kirkens oprindelige Bekiendelse og guddommelige Naabe-Midler, selv have flidt sig fra os, og som kun vil beholde det Christne Navn, for under Vensteds Maske at forføre Menigheden, og for at tilsnige sig Standsen af det Kirkens store Vidnesbyrd, de ei vil troe! Saa gjorde, som Historien unægtelig vidner, de ældste Christne, saalænge Forfølgelsen vasede, og vi behøve kun at sætte os i deres Sted, hvortil vi ei sættes Paamindelse, for at indse, det bør den Christelige Kirke til alle Tider gjøre; thi det er ei Guld, hvad ei kan gaae igennem Ilden, ingen Menighed kan kiende, samle og bekiende Alt i Skriften, og

Ingen af os kan doe i Jesu Christi Navn paa vor egen Skrift-Fortolkning, eller paa noget Menneskes Død, der ei haver Guds siensynlige Vidnesbyrd. Dette guddommelige Vidnesbyrd havde den oprindelige Bekiendelse for Kirke-Fædrene, saasandt som de ikke vidnede falskelig, der befeigede Vidnesbyrdet med deres Blod; dette guddommelige Vidnesbyrd har Bekiendelsen for os i de apostoliske Skrifter og i Kirkens hele underfulde Historie, men ingen Fortolknings-Regel, uden den, at Skriften skal forstaaes efter Troens Bekiendelsen, kan ikke forstaaes uden af Troens, med den Hellig-Aand, ingen Fortolknings-Regel, uden denne, har den apostoliske Kirkens og Historiens guddommelige og menneskelige Vidnesbyrd. Hertil maa Kirken holde sig, og lade Skelen i Dørigt være sel, lade sine Theologer og Skriftefogeder overlægge, og, vil de endelig, da lides med hinanden, naar de kun indremms, at den hellige Skrift er oplysende og ophæggelig for alle Christne, efter Troens og Viisdommens Maal, som Herren giver, og naar de kun ikke prøve paa at sætte Splid mellem Skriften og Kirkens Grund-Bekiendelse, hvorved de naturligvis udelukke sig selv af Kirken, og af Kirke-Skelen. Ser, saaledes hyde vi at den aandelige Universalisme, at den videnskabelige Frihed, en Kirke, som et Troens-Samfund, kan taale i sig, uden, ved aakendbar Selv-Modsigelse, at erklære sig for et i Sandhed ophævet, et vittetlig falsk og løgnagtigt Samfund! De lærde og Læg nu, som ei vil finde sig i denne nødvendige Indskrænkning, altsaa paa ingen Maade

vil være Christne, de maae ogsaa aflægge det Christne Navn, hvorefter vi tilstaae dem ethvert andet, selv det mest glimrende, de vil give sig. Vil de hedde Protestanter, velan! det maae de, og vi affaae dem enhver Forbring paa et Navn, der unøgtelig passer sig bedst for dem, der ei vil have andet Beskent tilfaldes end Protesten mod den Christelige Kirke, og mod ethvert Troes-Samfund, der vil beskiende sin Tro og vedstaae Bekendelsen. Vil de hedde Nationalister, velan! vi kan vist nok ikke frastrive os Fornuften, enten som den er i Gud, eller som den billedlig er i os, men vi have Intet at bramme af, og overlade derfor gjerne vore Modstandere det pralende Navn, ligesom Kirke-Fædrene, uden at forpligte sig til Dumbhed, overlod deres Modstandere Navn af Gnostiker! Vil de endelig, af ubegribelig Ydmyghed, hedde Lutheraner, da vil vi i Kirken heller ikke derom lides med dem; thi vi er ikke døbte i Luthers Navn, og vore Fædre lærde os ikke, at Luther, men at Christus er korsfæstet for os; men i Stolen maae vi forsvare denne vor Fader i Christo, og bevise, at alle de Protestanter mod den historisk-christelige Kirke, som beraabe sig paa hans Nødhjold, enten rave i et grueligt historisk Mærke, eller omgaaes med Kalkhed, og vanære i begge Tilfælde den Helliges velsignede Hutommelse, misbruge i begge Tilfælde hans med al Ret i Christenheden berømte Navn til at besmykke, hvad han af Hjertens Grund affæde.

Det er nemlig vist, at hvad end Reformatorene, og Morten Luther, deres store Hoved-Mand, i deres

